

Examenul național de bacalaureat 2026

Simulare județeană

Proba E. a)

Limba și literatura română

pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară

Filiera teoretică – Profilul real;

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

Subiectul I

30 de puncte

Citește cu atenție textul dat:

Într-un interviu acordat revistei *Infinitezimal*, regizorul László Bocsárdi vorbește despre fiica sa aflată la vârsta adolescenței și, amintindu-și de propria sa experiență din perioada aceea, se întreabă retoric: „De ce ne afectează prima dragoste?”

Deși realitatea nu este atât de dramatică, trebuie să recunoaștem faptul că prima iubire se trăiește cu o intensitate nemaipomenită. De altfel, în adolescență, iubirea este un roller-coaster emoțional. Tinerii îndrăgostiți trec de la o extremă la alta, dintr-un minut în altul: iubesc cu patimă și suferă la fel de intens.

La fel ca regizorul menționat anterior, orice părinte s-a aflat în situația de a-și privi îngrijorat fiul îndrăgostit sau fiica îndrăgostită fără să știe cum ar trebui să procedeze pentru a transforma această experiență într-una cât mai puțin dureroasă. Însă este necesară o astfel de implicare? Iată care sunt răspunsurile experților!

Cât de firești sunt relațiile în adolescență?

Conform unui studiu realizat în anul 2012, adolescenții care nu se află într-o relație în timpul liceului se simt stresați și diferiți față de colegii lor. Din moment ce adolescența este o perioadă în care simți nevoia să aparții unui grup și să te conformezi regulilor impuse de acesta, să fii singur poate crea senzația de alienare.

Părinții trebuie să țină cont de acest aspect și să nu le interzică copiilor orice tip de relație romantică. Totodată, este bine ca tinerii să știe că nu este nimic în neregulă cu ei, dacă nu găsesc persoana potrivită care să îi completeze și care să îi facă să își dorească să fie într-o relație.

Cum îi putem ajuta?

Atât părinții, cât și persoanele care lucrează cu tinerii trebuie să țină cont de intensitatea iubirii la vârsta adolescenței. Lipsa experienței, dezechilibrul hormonal și presiunile din jur, toate acestea îi pot afecta pe cei care trec prin fiorii primei iubiri.

Cineva a spus odată că ar trebui să asociem experiența dragostei la vârsta adolescenței cu momentul în care învățăm să conducem o mașină pentru prima dată. Astfel, există multe deprinderi și lecții noi, care trebuie asimilate pas cu pas. Pe cât de distractivă și de satisfăcătoare, pe atât de riscantă poate fi o astfel de experiență.

Poate că cel mai util lucru pe care îl pot face adulții într-o astfel de situație este să le explice tinerilor care sunt diferențele dintre o relație sănătoasă și una toxică, care sunt aspectele (*red flags*) pe care trebuie să le evite și cum să reacționeze cu demnitate și cu respect chiar și în situațiile în care lucrurile nu decurg așa cum își doresc.

<https://successacademy.ro/iubire-adolescentina-ce-ar-trebui-sa-inteleaga-adultii/>, adaptare

Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

I. Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect.

6 puncte

Prima iubire în adolescență este:

- a. o experiență mai puțin intensă.
- b. un roller-coaster emoțional.
- c. iubire pătimașă.
- d. o realitate dramatică.

- II. Notează „A” sau „F” în dreptul literei corespunzătoare fiecărui enunț pentru a stabili dacă acesta este „adevărat” sau „fals”, valorificând informațiile din textul dat. **8 puncte**
- Într-un interviu, regizorul L. Bocsárdi se întreabă de ce ne afectează atât de mult prima dragoste.
 - Tinerii îndrăgostiți nu trec rapid de la o extremă la alta atunci când trăiesc prima iubire.
 - Părinții trebuie să le interzică copiilor relațiile romantice.
 - Este util ca adulții să le explice tinerilor diferențele dintre o relație sănătoasă și una toxică.
- III. Scrie, pe foaia de examen, în dreptul fiecărei cifre una dintre literele (a – e) corespunzătoare fragmentelor care lipsesc din textul de mai jos. **8 puncte**

Iubirea în adolescență

Pentru orice adolescent, experiența de a fi îndrăgostit este fundamentală pentru o dezvoltare sănătoasă din punct de vedere psihic. Tinerii își construiesc „autonomia emoțională”, (1) Totodată, are loc un fenomen cunoscut drept „formarea identității”,(2) Orice relație contribuie la construirea imaginii de sine din punct de vedere romantic, prin care oamenii învață cum își doresc să fie parteneriatul din care vor face parte în viitor. Deși se întâmplă adesea ca iubirile în adolescență să fie trecătoare,.....(3), ar trebui să știi că o astfel de experiență nu este doar benefică,(4)

- cu alte cuvinte, adolescenții descoperă cine sunt și care sunt valorile în care cred.
- ale cărei fundamente au fost puse în anii anteriori prin relațiile familiale și amicale.
- ci este chiar esențială pentru dezvoltarea ta personală.
- ceea ce implică faptul că s-ar putea să îți vezi copilul suferind după o despărțire.
- toate sentimentele negative care însoțesc o astfel de experiență îi ajută pe tineri să se maturizeze, să se cunoască mai bine și să descopere cum își pot controla emoțiile.

<https://successacademy.ro/iubire-adolescentina-ce-ar-trebuie-sa-inteleaga-adultii/>

- IV. Completează textul de mai jos, alegând varianta potrivită dintre cuvintele date: *să, ca să, ca, la care, pentru care, în care, -și, se, își, față, în fața, față de*. Scrie, pe foaia de examen, în dreptul fiecărei cifre varianta selectată. **8 puncte**

De asemenea, este important (5) adolescenții să comunice cu colegii și prietenii de vârsta lor. În cazul (6) copilului tău îi este greu să (7) deschidă (8) cei din jur, poate citi mai multe informații despre experiența sa. Există multe resurse online, unde tinerii pot găsi sfaturi și povești care îi vor ajuta în această etapă.

<https://successacademy.ro/iubire-adolescentina-ce-ar-trebuie-sa-inteleaga-adultii/>

Subiectul al II-lea**30 de puncte****Citește cu atenție textul dat:**

În clipa când, zărind-o, Pantazi fusese atât de viu izbit de asemănarea ei cu Wanda de odinioară, vechea lui patimă se redeșteptase. Îndrăgostirea aceasta, unică în felul ei, nu fu treptată, cu încolțit și dat în pârg*; ea izbucni dintr-odată pârjalnică*, pustiitoare și Pantazi nici nu încercă măcar să i se împotrivească, se lăsă să meargă cât mai adânc, până la fund, găsind o voluptate în a se ațâța și suferi. Tot timpul se gândea la dânsa, vorbea numai de dânsa, mă ruga să-i vorbesc de dânsa orice, rău chiar, dar să fie de dânsa. Noaptea, târziu, mergea cu mine să dea târcoale, pe furiș, casei Arnotenilor, se apropia tremurând de fereastra odăii unde-i dormea preaiubita. Ce avea de gând a-i spune acesteia, lucruri minunate și bine aduse, adesea înduioșătoare, mi le spunea mie; pe dânsa o ocolea, când se afla în fața ei se fâstâcea, îngâna ceva neînțeles și fugea, fiindu-i frică și s-o privească. Cum însă taina lui nu mi-o încredințase decât mie, în învălmășeala sporindă de la Arnoteni, lucrul trecea nebăgat de

seamă. Și, fără îndoială, nici n-ar fi mers mai departe dacă, îndemnat de prietenia cea mai curată pentru amândoi și convins că le fac cel mai mare bine, nu mi-aș fi pus eu în cap să-i unesc prin căsătorie.

Într-o seară, pe trezie, cum se pornise iar să-mi îndruga cât de mult o iubește, i-am spus verde că mă îndoiam. I se părea numai, să fi fost adevărat, era, până atunci, măcar logodit. Ce aștepta? Să se dea pe față și să-i ceară deschis mâna? Găseam că nu știa să-și prețuiască norocul de a fi întâlnit din nou întrupat, peste mai bine de treizeci de ani, visul său de iubire, și, de data asta, desăvârșit, într-o ființă de aceeași teapă cu dânsul. Da, dacă ar fi fost ceva serios, o clipă nu s-ar fi codit să-și pună avuțiile toate la picioarele acestei fermecătoare copile ce răsărise în amurgul lui, clară ca luna nouă[...]. Și s-ar fi gândit, mai înainte de orice, că Ilinca putea să fie, și în curând chiar, a altuia; cu frumusețea, numele și starea ei ar fi rămas parcă multă vreme nemăritată? Auzind acestea, Pantazi, care până atunci mă ascultase ca prostit, mărginindu-se a mă îngâna uneori, papagalicește, tresări deodată, se reculese. Făcusem să-i zbârnâie în suflet coarda geloziei.

Mateiu Caragiale, *Craii de Curtea-Veche*

a da în pârg - a începe să se coacă
pârdalnică - chinuitoare, nefericită

Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

A.

- I.** Una dintre temele fragmentului selectat din opera literară *Craii de Curtea-Veche* de Mateiu Caragiale este *Experiențe fundamentale ale existenței*. Precizează, în două-trei enunțuri, o altă temă identificată în textul dat, justificând răspunsul. **6 puncte**
- II.** Precizează, în minimum 30 de cuvinte, tipul de narator din textul dat, motivându-ți alegerea. **6 puncte**

B.

Redactează un text, de minimum 100 de cuvinte, în care să argumentezi *dacă e important sau nu ca tinerii să țină cont de sfaturile prietenilor/familiei atunci când trăiesc experiența dragostei*. **18 puncte**

Vei avea în vedere:

- formularea unei ipoteze potrivite;
- prezentarea a două argumente adecvate;
- formularea unei concluzii pertinente;
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație).

Notă

Pentru **conținut**, vei primi **14 puncte**.

Pentru **redactare**, vei primi **4 puncte** (utilizarea corectă a conectorilor în argumentare – 2 puncte; respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei – 1 punct, respectarea numărului minim de cuvinte indicat – 1 punct).

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

Subiectul al III-lea

30 de puncte

Scrie un eseu structurat, de minimum 300 de cuvinte, în care să ilustrezi tema *Experiențe fundamentale ale existenței*. În elaborarea eseului, vei valorifica un text literar studiat la clasă, aparținând unui autor din patrimoniul cultural școlar, și unul dintre textele date (*Iubirea adolescentină, ce ar trebui să înțeleagă adulții?*, adaptare/*Craii de Curtea-Veche* de Mateiu Caragiale).

Vei avea în vedere:

- evidențierea, pentru fiecare dintre textele alese, a unuiu dintre următoarele elemente indicate (curent literar, orientare literară, gen literar, specie literară, tip de discurs, tip de text), menționând câte un exemplu relevant;
- compararea modului în care este reflectată tema în textele alese, prin ilustrarea unei asemănări și a unei deosebiri;
- prezentarea câte unei scene/secvențe semnificative pentru înțelegerea/interpretarea fiecărui text ales;
- valorificarea experienței culturale în abordarea temei date (literatura română/universală; pictură, cinematografie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **22 de puncte**.

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **8 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 2 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 1 punct, punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 300 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.